

תחום : מניעת זיהומים	מרכז רפואי "אסף-הרופא"	נהלי עשייה מקצועיים
נושא הנוהל : כללי בידוד מטופלים		
מספר הנוהל : 3.3	עמוד מס' 1 מתוך 9 עמודים	תאריך עדכון : 20/5/05
		תאריך פרסום : 04.1998

1. כללי

בטיפול במטופלים הסובלים ממחלות המועברות באמצעות מגע או בדרך טיפתית, יש צורך בנקיטת אמצעי בידוד מעבר לשימוש באמצעי זהירות שגרתיים. ההחלטה על סוג הבידוד המופעל מתבססת על דרכי העברת המחולל (המזהם).

2. מטרת הנוהל

לקבוע כללים ועקרונות להפעלת בידוד מגע, בידוד טיפתי ובידוד אוויר.

3. אחריות

3.1 הנהלת המרכז - להפעלת הנוהל.

3.2 היחידה למחלות זיהומיות - קביעת מדיניות ולבקרת ביצוע הנוהל.

3.3 אנשי צוות במרכז - ליישום עקרונות וכללי הנוהל.

4. סמכות

4.1 להחלטה להפעלת בידוד - רופא או אחות המטפלים בחולה, או אנשי היחידה למחלות זיהומיות.

5. איזכורים

5.1 APIC (1996). *Infection control and applied epidemiology. Principles and practice*. St. Louis: Mosby.

5.2 Garner, J.S. & the Hospital Infection Control Practices Advisory Committee (1996). Guideline for Isolation Precautions in Hospitals. *AJIC*, 24, 24-52.

6. הגדרות

6.1 בידוד מגע - אמצעי למניעת העברה של מחלה זיהומית המופצת במגע ישיר או בלתי ישיר.

6.1.1 מגע ישיר - מגע של עור בעור.

6.1.2 מגע בלתי ישיר - מגע של עור עם חפץ או משטח מזוהם.

6.2 בידוד טיפתי - אמצעי למניעת העברה של מחלה זיהומית המופצת על ידי העברה טיפתית.

6.2.1 העברה טיפתית - העברה בטיפות הגדולות מ-5 מיקרון עד למרחק עד 1 מ'. הפיזור נעשה על ידי חולה בזמן

עיטוש, שיעול, דיבור או במהלך ביצוע פעילויות כגון סקשן, ברונוסקופיה (bronchoscopy) ועוד.

6.3 בידוד אוויר - אמצעי למניעת העברה של מחלה זיהומית המועברת על ידי טיפות הקטנות מ-5, המתפזרות

למרחק גדול מ-1 מטר ושורדות באוויר זמן רב.

7. שיטה

כללי - נוהל זה בנוי מארבעה חלקים: חלק א' - עקרונות כלליים (7.1), חלק ב' - בידוד מגע (7.2), חלק ג' - בידוד טיפתי (7.3), חלק ד' - בידוד אוויר (7.4).

נהלי עשייה מקצועיים	מרכז רפואי "אסף-הרופא"	תחום : מניעת זיהומים
נושא הנוהל : כללי בידוד מטופלים		
תאריך פרסום : 04.1998	תאריך עדכון : 20/5/05	עמוד מס' 2 מתוך 9 עמודים
		מספר הנוהל : 3.3

7.1 חלק א' - עקרונות כלליים לבידוד מטופל

- 7.1.1 רצוי לאשפז מטופל בחדר נפרד. אין לאשפז באותו החדר מטופלים מדוכאי חיסון.
- 7.1.2 יחידת הבידוד תסומן בשלט "בידוד" ויצוין סוג הבידוד : מגע, טיפתי, אוויר.
- 7.1.3 הטיפול בחולה בבידוד יופקד בידי מינימום אפשרי של אנשי הצוות.
- 7.1.4 על הצוות להימנע מכניסות מיותרות לחדר הבידוד.
- 7.1.5 בחדר הבידוד יישאר רק הציוד ההכרחי לטיפול בחולה. הציוד לטיפול יהיה ציוד אישי למטופל בבידוד.
- 7.1.6 תנועת המטופל תוגבל לגבולות מתחם הבידוד.
- 7.1.7 הרופא והאחות ידריכו את המטופל ובני משפחתו לכללי ההתנהגות במתחם הבידוד.
- 7.1.8 אחות אחראית משמרת או הממונה מטעמה תנחה את אנשי הצוות הבאים במגע עם החולה - עובדי ניקיון, אלונקאים, רנטגנאים, ביוטכנאים ועוד - לכללי התנהגות בבידוד.
- 7.1.9 במקרה של העברת מטופל בבידוד ליחידה או מוסד אחר על הרופא והאחות להודיע בעל פה ובכתב לגבי הצורך בבידוד.
- 7.1.10 בכל כניסה ויציאה מחדר הבידוד יש להקפיד על אמצעי זהירות שגרתיים (נוהל מס' 3.2).
- 7.1.11 להחליף כפפות לפני ואחרי הטיפול באתר גוף מזוהם.
- 7.1.12 בכל כניסה ויציאה מהחדר, להקפיד על רחצת ידיים אנטיספטית או חיטוי מהיר (ראה נוהל מס' 3.1).
- 7.1.13 פסולת תושלך לשקיות לפסולת מזוהמת (biohazard), השקית תוכנס לפח אשפה בחדר הבידוד. הפסולת תפונה לפח מחלקתי עבור פסולת זיהומית.
- 7.1.14 ניקיון יחידת הבידוד יתבצע בסיום ניקוי המחלקה על פי הכלליים המפורטים בנספח מס' 2.
- 7.1.15 שחרור המטופל מבידוד יתבצע על פי קריטריונים הרלוונטיים למחלה ספציפית - ראה נספח מס' 1.

7.2 חלק ב' - בידוד מגע

הערה : בכל בידוד מגע, יש להתבסס על עקרונות כלליים המוצגים בחלק א' לנוהל זה.

השיטה

- 7.2.1 במידה ואין אפשרות לבדוד את המטופל בחדר נפרד, יש ליצור תנאי בידוד בחדר, בהתחשב בסוג הזיהום.
- 7.2.2 בכל כניסה לחדר לעטות כפפות חד - פעמיות וללבוש חלוק עם שרוול ארוך.
- 7.2.3 הכביסה תושלך לאוגר הנמצא ביחידת הבידוד, אשר יסומן בשלט "מזוהם". האוגר ישלח למכבסה כרגיל.
- 7.2.4 במקרה של בידוד מגע על רקע של גרדת, הכביסה יש לשים באוגר עם שקית מתכלה.

תחום : מניעת זיהומים	מרכז רפואי "אסף-הרופא"	נהלי עשייה מקצועיים
נושא הנוהל : כללי בידוד מטופלים		
מספר הנוהל : 3.3	עמוד מס' 3 מתוך 9 עמודים	תאריך עדכון : 20/5/05
		תאריך פרסום : 04.1998

7.3 חלק ג' - בידוד טיפתי

הערה: בכל בידוד טיפתי, יש להתבסס על עקרונות כלליים המוצגים בחלק א' לנוהל זה.

השיטה

- 7.3.1 החולה יאושפז בחדר נפרד ולבד.
- 7.3.2 בכל כניסה לחדר, יש לעטות כפפות, ללבוש חלוק עם שרוול ארוך ולחבוש מסכה כירורגית.
- 7.3.3 הכביסה תושלך לאוגר הנמצא ביחידת הבידוד, אשר יסומן בשלט "מזוהם". האוגר ישלח למכבסה כרגיל.

7.4 חלק ד' - כללים לבידוד אוויר.

הערה: בכל בידוד אוויר, יש להתבסס על עקרונות כלליים המוצגים בחלק א' לנוהל זה.

השיטה

- 7.4.1 החולה יאושפז בחדר נפרד ולבד, רצוי עם לחץ אוויר שלילי, מסנן HEPA ומתחם מבואה. אם לא ניתן לאשפז במתחם בידוד כפי שהוזכר, יש לאשפזו בחדר לבד עם דלת סגורה וחלון פתוח בחדר הבידוד.
- 7.4.2 בכל כניסה לחדר, לעטות כפפות, ללבוש חלוק עם שרוול ארוך ומסכת N95. מסכת N95 תהיה אישית לכל עובד ותשמש לטיפול באותו המטופל בלבד.
- 7.4.3 הכביסה תושלך לשקית מתכלה המיועדת לכביסה מזוהמת. השקית תוכנס לאוגר הנמצא ביחידת הבידוד, אשר יסומן בשלט "מזוהם". הכביסה תשלח למכבסה בשקית סגורה.

8. חלות - הנוהל חל מ-01.04.04 ומבטל את הנהלים מס' 3.2.1, 3.2.2, 3.2.3, 3.6, 3.6.1, 3.5, 3.7 הקודמים.

9. נספחים

- 9.1 נספח מס' 1 - טבלה מסכמת מחלות וסוגי הבידוד.
- 9.2 נספח מס' 2 - כללי ניקוי של חדר בידוד.

אושר על ידי:

גב' דינה סילנר
מנהלת הסיעוד

ד"ר בני דוידזון
מנהל המרכז

ד"ר חוליו קרפוד
מנהל היחידה למחלות זיהומיות

נהלי עשייה מקצועיים	מרכז רפואי "אסף-הרופא"	תחום : מניעת זיהומים
נושא הנוהל : כללי בידוד מטופלים		
תאריך פרסום : 04.1998	תאריך עדכון : 20/5/05	עמוד מס' 4 מתוך 9 עמודים
		מספר הנוהל : 3.3

נספח מס' 1 - טבלה מסכמת - מחלות זיהומיות וסוגי הבידוד.

הערות	משך הבידוד	סוגי הבידוד			אמצעי זהירות שגרתיים	המחלה
		אוויר	טיפתי	מגע		
הלא מחוסנים שנחשפו למחלה, ייפנו מיד ליחידה למחלות זיהומיות.	עד שאחרון הנגעים מתייבש	X		X	X	אבעבועות רוח (Varicella)
משך הבידוד – כל עוד הנגעים לחים				X	X	שלבת חוגרת (Herpes Zoster)
					X	אמבות (Amebiasis)
אין כניסה לחדר לנשים בהריון.	שבוע ימים מיום הפריחה		X		X	אדמת (Rubella)
	עד גיל שנה			X	X	אדמת מולדת
	לאורך האשפוז		X	X	X	אדנו וירוס (Adenovirus)
					X	אסקריזיס (Ascaris)
					X	אספרגלוזיס (Aspergillosis)
					X	בוטוליזם (Botulism)
					X	בילהרציה (Schistosomiasis)
בידוד מגע רק בילדים				X	X	ברונכיוליטיס (כולל RSV)
					X	ברוצלוזיס (Brucellosis)
	24 ש' לאחר תחילת הטיפול			X	X	גרדת (Scabies)
דגש מיוחד לניקיון סביבתי : ראה נספח מס' 2					X	דלקת מעיים
	עד גמר הטיפול			X	X	Yersinia Entrocolitis
				X	X	Clostridium Difficile
					X	דלקת כבד נגיפית (A, B, C, D)
					X	דלקת קרום המוח (Meningitis)
					X	דלקת מוח (Encephalitis)
חשיפה מחייבת דיווח ליחידה למחלות זיהומיות	עד 24 ש' אחרי תחילת הטיפול האנטיביוטי		X		X	דלקת קרום המוח מנינגוקוקלית - Meningococcus

נהלי עשייה מקצועיים	מרכז רפואי "אסף-הרופא"	תחום : מניעת זיהומים
נושא הנוהל : כללי בידוד מטופלים		
תאריך פרסום : 04.1998	תאריך עדכון : 20/5/05	עמוד מס' 5 מתוך 9 עמודים
		מספר הנוהל : 3.3

נספח מס 1 - המשך

הערות	משך הבידוד	סוגי הבידוד			אמצעי זהירות שגרתיים	המחלה
		אוויר	טיפתי	מגע		
			X		X	דלקת קרום המוח - Haemophilus influenzae
	בילודים - במשך המחלה			X בילודים	X	הרפס פשוט (Herpes Simplex)
					X	זיבה (Gonorrhea)
	10 ימים		X		X	חזרת (Mumps)
	במשך המחלה	X			X	חצבת (Measles)
תרבית ממקור הזיהום - אחת לשלושה ימים	עד קבלת 3 תרביות שליליות			X	X	חיידקים עמידים (VRE, ESBL, MRSA)
	עד 24 ש' מגמר הטיפול			X	X	כנמת (Pediculosis, Lice)
	במשך המחלה			X	X	כלבת (Rabies)
					X	קדחת, מלריה (Malaria)
					X	עגבת (Syphilis)
					X	צפדת (Tetanus)
					X	צרעת (Leprosy)
ליצור קשר עם היחידה למחלות זיהומיות					X	קרויצפלד - יעקוב (Creutzfeld - Jacob)
			X בילדים		X	שנית (Scarlet fever)
	לאחר 3 משטחים ישירים שליליים	X			X	שחפת ראתית (Tuberculosis)
					X	שחפת לא ראתית
	שבוע לאחר תחילת הטיפול		X		X	שעלת (Pertussis)
					X	שרשור (Tapeworm)
	10 ימים מגמר התסמינים	X			X	תסמונת נשימתית חמורה (SARS)

נהלי עשייה מקצועיים	מרכז רפואי "אסף-הרופא"	תחום : מניעת זיהומים
נושא הנוהל : כללי בידוד מטופלים		
תאריך פרסום : 04.1998	תאריך עדכון : 20/5/05	עמוד מס' 6 מתוך 9 עמודים
		מספר הנוהל : 3.3

נספח מס' 2 - כללי ניקוי של חדר בידוד.

כללי

ניקיון יחידת הבידוד יתבצע בעזרת תכשיר ניקוי אחד המכיל גם סבון וגם חומר חיטוי - Chlorclean. יש להתאים את ריכוז חומר הניקוי/החיטוי לבידוד ולמצע אותו מנקים (ראה הנחיות מטה).

ניקיון יומי בחדרי בידוד :

- ניקוי החדר יתבצע רק בסיום הליך הניקוי במחלקה.
- ליחד מטליות נפרדות לכיור ולרצפה בחדר.
- לדאוג לדלי נפרד ולסמנו במדבקה עם מספר החדר.
- ניקיון החדר יבוצע באמצעות תמיסת Chlorclean בריכוז של 1000 ppm - כדור 1 ל-1 ליטר מים.
- בסיום הניקוי להשרות את המטליות בתמיסת Chlorclean בריכוז 1000 ppm למשך 10 דקות וליבשן.
- את כלי הניקוי המיועדים לחדר הבידוד לאחסן במקלחת שמשרתת את חדר הבידוד.

הערה:

במקרה של ביצוע פעולה פולשנית למטופל הסובל ממחלה עם פריונים (קרויצפלד יעקוב), לפנות ליחידה למחלות זיהומיות לקבלת הנחיות לחיטוי ומניעת זיהום.

ניקיון החדר בסיום הבידוד:

- את המצעים להשליך לאוגר הכביסה המיועד. את הכרית ואת שמיכת המטופל להשליך לאוגר נפרד.
- לשלוח את הווילונות והפרגודים שסביב יחידת האשפוז או הבידוד לכביסה.
- להשרות במשך 20 דקות את כל הציוד הרב-פעמי שניתן לניקוי בתמיסת Chlorclean בריכוז של 1000 ppm (כדור 1 בליטר מים) ולנקות את יתר הציוד (כגון מעמד לאינפוזיה, ארונית, מוניטור) בתמיסה זו.
- לנקות כיורים, ברזים, ידיות, דלתות, קירות, רצפות, משקופים ומשטחים אחרים בתמיסת Chlorclean בריכוז 5000 - 5 כדורים לכל ליטר מים.
- שירותים ומקלחת של מטופל יעברו ניקוי על אותם הכללים (ראה סעיף קודם).

תחום : מניעת זיהומים	מרכז רפואי "אסף-הרופא"	נהלי עשייה מקצועיים
נושא הנוהל : כללי בידוד מטופלים		
מספר הנוהל : 3.3	עמוד מס' 7 מתוך 9 עמודים	תאריך עדכון : 20/5/05
		תאריך פרסום : 04.1998

נספח מס' 3 -

חיידקים עמידים שמחייבים בידוד מגע במרכז רפואי "אסף הרופא"

המטופלים הנושאים את החיידקים הרשומים מטה יבודדו, ללא קשר למקור התרבית (דם, שתן, כיח, פצע...), או למצב קליני, בתנאים של בידוד מגע:

- MRSA (Methicillin Resistant Staphylococcus Aureus)
 - ESBL (Extended Spectrum Beta-Lactamase) producing bacteria: E-Coli, Klebsiella, Providencia, Proteus, etc.
 - VRE (Vancomycin Resistant Enterococcus)
 - * Enterococcus Faecalis – החלטה לגבי בידוד לאחר קבלת רגישויות
 - Pseudomonas Aeruginosa: Resistent to Imipenem, Piperacillin, Mezlocillin, Aminoglicosides
 - Acinetobacter Baumanii
 - Clostridium Difficile בזמן שלשולים
- כל חיידק עמיד אחר, לאחר התייעצות עם רופא זיהומולוג.

שחרור מבידוד מגע – יבוצע לאחר קבלת 3 תרביות שליליות מהמקום בו הייתה צמיחה של החיידק העמיד.

תחום : מניעת זיהומים	מרכז רפואי "אסף-הרופא"	נהלי עשייה מקצועיים
נושא הנוהל : כללי בידוד מטופלים		
מספר הנוהל : 3.3	עמוד מס' 9 מתוך 9 עמודים	תאריך עדכון : 20/5/05
		תאריך פרסום : 04.1998

רשימת תפוצה :

מנהל המרכז
מנהלת הסיעוד
מנהל אדמיניסטרטיבי
מנהלי מחלקות ויחידות
אחיות אחראיות מחלקות ויחידות
מרפאות חוץ
ביה"ס לסיעוד
ספריית ביה"ס לסיעוד
ביה"ס לפיסיותרפיה